

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Szekánt (Dr. Bácskai Albert)*

Cím: *Eötvös Károly*

Forrás: *Uj Fliker*

Bn.

(Hely)

1916 IV. 14

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Zetvös Károly

Idő

"1916"

Személy

Reggeli levél

Eötvös Károly

A magyar közéletnek közel négy évtizeden át alig volt népszerűbb és szélesebb körökben ismert alakja, mint ő, Eötvös Károly, a vajda.

Ügyvéd, politikus, polyhistor, laikusan tudós, anekdotázó régi magyar táblabíró és végül — már deres fővel — jeles és érdekes magyar író is, aki közmondásos lustasága dacára egyszerre csak megtermékenyül és hirtelen vas-kos kötetekben rakja le az ő fajtájának nemes humorával és ragyogó fantáziájával átírt, helyenként fegyvermezeitlen, de sokszor a classicitásig felemelkedő, eredeti, színes és fordulatos irodalmi termékeit.

Am én, mint közülünk oly sokan, — mert hiszen ő minden kis embert, változtatás nélkül, közel becsátott magához — nem is közéleti szerepléséből ismerem meg közelebről, hanem a kávéház nagy, kerek márványasztala mellől, ahol estéről estére ő a nagy tükör alatt jobbról balra egy-egy szék támlájára támasztva karjait, beszélt nekünk régi és új dolgokról, csillagászatról, akadémiákról, a magyar paraszt pásztori életéről, a chubok benső intrikáiról csodálatosan változatos és mindig új és érdekes dolgokat eladdig, amíg a kávéház vasredőnyei mennydörgésszerű zörejével össze nem csuklottak és ő napról-napra fel nem szólalt az ellen, hogy aki kávéházi iparjogot váltott, az ne felejtse le a tyukokkal, ahol már ebben az időtájtban a szomszéd Andrassy-ati házak ketreceiben őrzött egy-egy

kakas is élénk kukorékolással üdvözölte a hajnalt.

A régi asztaltársaságok, sok kedves tagja kidőlt lassanként mellőle.

Károlyi Gábor első volt, aztán jöttek sorra a többiek, akik gyakran vették oda, Kozma Sándor a királyi főügyész — akit még a vajda is mindig komolyan respektált — Mikszáth Kálmán, aki az ottani szellemi morzsákat mesésen szép novellákká dagasztotta — mint a Putnoki vicebíró híres esetét is — aztán Wahrman Pepi, aki minden estén 3 színházat nézett meg, mindegyikben csak egy-egy felvonást élvezvén végig. Jókuthy Albert, a mindig komoly kuriai bíró, aki földije lévén a vajdának, mindig kételkedéssel intett nemet a fejével, amikor a vajda bizarr fehérmegeyi fantáziával különös dolgokat meséltetett el az ő vármegyei élményeiről, amivel szemben viszont ő kapott ki, mert a vajda nyomban a kuriára mászott rá, amely — szerinte — mindig az igazságot keresi, de még sohase találta meg... és hol vannak ők, mind a kilenvenes évek közéleti szereplői, akik a vajdának hűséges hallgatói voltak, de most csaknem egytől-egyig örökre csendes emberek már?

De hogy valami konkrétumot is rögzítsék meg az egykor oly híres abbáziai asztaltársaságról, hát eimondok a sok közül egy kicsinyke kis történetet.

A vajdáról, aki pedig úgy ismerte Bécs városát, akár a saját tenyerét és a Prater vagy a Glacis történeiről kötetekre terjedő érdekes dolgokat tudott

mesélni, egyszer csak kisült, hogy valósággal még sohase is járt Bécs városában.

Sok és nagy rábeszélésre azután végre mégis csak rászánta magát, hogy hát — aszongya — felutazik Bécsbe.

Ezt meg is tette két barátjával együtt és most adjuk át a szót neki:

— No hát nem mondom, hogy nem szép, vagy nem éppen nagy város, hát csuda-e ez, amikor a Habsburgok századokon át ott tartották az udvarait és ezt a várost minden kegyükben részesítették?

— De fene módon meg is jártam ottam, fiuk.

— Este elidőztünk egy kicsit az egyik kávéházban és mikor úgy pitymálat-felé hazamegyek, gyujtok világot a hotelszobában, fel is gyul fent a mennyezetem egy nagy fene láng, jó van, mondok, lefekszek.

— Le is feküdtem, eloltom a villanyt, hát nem meggyullad egy másik villanyfény az ágyam melletti éjjeliszekrényen.

— Amint ezt is lecsentintem, hát nyomban nem megint a másik elevenedik meg a mennyezetem, amelyik egyenesen a szemembe sűt!

— Tyhűj... az áldóját, mondom, ez már furesa egy dolog, de az alvás-hoz mégis csak sötétség kell, hát eloltom a felsőt, amire megint csak felgyullad az alsó, ami közvetlen közelben lévén, még kellemetlenebb volt.

— Sehogy se tudtam magamon segíteni, de ahhoz még se volt lelkem, hogy hajnali fél 3 órakor emiatt a pincért, vagy a szobalányt becsöngessem.

— Vegtère is segített rajtam a nagy találékonyság.

— Kaptam az éjjeli szekrényen lévő kézilámpát és szépen begyömészöltem az éjjeli szekrény alsó részébe és rávágtam az ajtaját.

— Csakhogy még evvel se volt vége a szekaturának, mert éppen mikor félálomban elszenderedni készültem, nagy robbajjal kinyílik az éjjeli szekrény ajtaja és kifordul belőle a villamos lámpa, újból fényes világításba borítva az egész szobát.

— Vakartam a fejem... egyszerre azonban megjött a mentő eszmém, kiugrom az ágyból és ráteritem a földön égő villanylámpára a nagy, nehéz téli kabátomat: — meg voltam menive, nagyszerűen aludtam, mert a pihenéshez nem kell világosság.

Igaza van a nagy vajdának, most már pihenhet nyugton... nem fogja őt többé zavarni a földi világosság.

Szekánt